

2.7.2021

60/5Y

Säkerhets- och kemikalieverket
Inrikesministeriet
Räddningsverken

Y2021-01 HISSOLYCKAN VID KAUNIALA SJUKHUS

Olycksutredningscentralen utreder hissolyckan som inträffade vid Kauniala sjukhus den 11 maj 2021, där en patient som åkte med hissen avled. Även den skötare som transporterade patienten i rullstol skadades vid olyckan.

Olycksutredningscentralen utfärdar ett meddelande om olycksrisk enligt 25 § i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011).

Olycksutredningscentralen underrättar Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) om att bromsarna i de gamla hissarna är förknippade med allvarlig risk för olycka. Bromsarna ska underhållas så att hissen hålls på plats när den har stannat vid en våning. Dessutom finns det skäl att överväga om enbart en mekanisk broms är tillräcklig för att säkerställa att hissen hålls på plats. Bromsens läge övervakas inte med någon typ av säkerhetsanordning. Hissens innehavare samt aktörerna som ansvarar för underhåll, reparationer, granskningar och säkerhetsförbättringar av hissarna bör få kännedom om risken.

Dessutom underrättar Olycksutredningscentralen inrikesministeriet och räddningsverken om att hissens dåligt fungerande broms medför en risk för räddningspersonalen. I samband med ett räddningsuppdrag kan hissen börja röra på sig, farten öka och hissorgnen hamna i hisschaktets övre eller nedre del. Innan räddningsåtgärder inleds ska det i maskinrummet säkerställas att hissen hålls på plats.

I samband med olyckan vid Kauniala sjukhus transporterade en skötare en patient med hiss mellan två våningar. Hissen anlände till fjärde våningen, en ljudsignal hördes och dörrarna öppnades. Skötaren steg ut ur hissen, men föll omkull eftersom hissen inte hade stannat vid våningen. Hissorgnen fortsatte uppåt med accelererande fart. Patienten som hade hamnat i dörröppningen klämdes mellan hissorgnen och dörrkarmens övre del.

Olyckan inträffade eftersom bromsanordningen i hissens maskineri hade fastnat i öppen position och inte bromsade. Motviktens massa orsakade hissens accelererande

rörelse. Bromsen är en väsentlig del av hissens säkerhet och således även av underhållet.

Hissen hade ursprungligen tillverkats 1978 och moderniserats 2008. Bromsen förblev oförändrad i samband med moderniseringen. Från och med 1989 har en dubblerad broms varit ett krav i nya hissar, men kravet gäller inte hissar som tillverkats tidigare.

Olycksutredningscentralens utredningsrapport med rekommendationer blir klar i slutet av 2021.

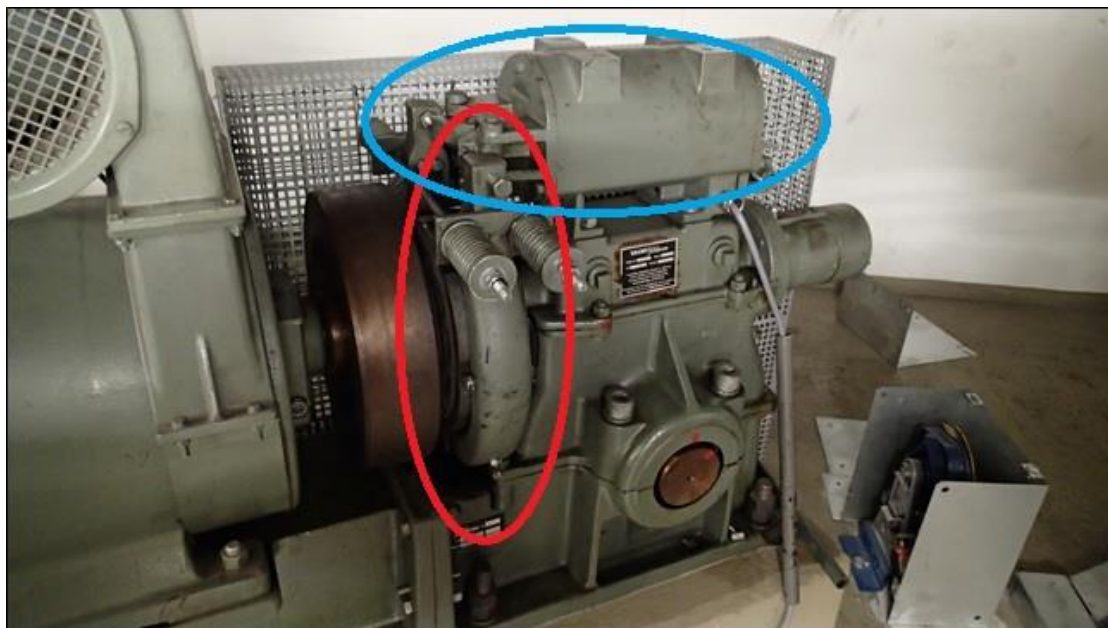

Bild 1. Hissens maskineri, där bromsen har markerats med rött. Bromsen är en trumbroms där bromsklossarna och bromsremmarna finns utanför trumman som sitter fast i axeln. Bromsen spänns fast och bromsar med hjälp av fjädrar. Bromsen öppnas av en elektromagnetisk anordning, som har inringats med blått.

OLYCKSUTREDNINGSCENTRALEN

Direktör Veli-Pekka Nurmi

Ledande utredare Kai Valonen